

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. XXII. Qualiter infensus Christianis, Iudaeos templum Hierosolymis instaurare permisit: qui cum ingenti studio manum operi admovissent, ignis erumpens multos consumpsit. Et de signis crucis quae ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

A

ΚεΦ. κβ.

CAP. XXII.

ὅτι καὶ χριστιανὸν πέναν, καὶ ἰουδαίους ἀνέκε ἢ ἐν ἱεροσολύμοις καὶ ἀλλοῖς ἄν ἴσως ἢ ἐν ἱεροσολύμοις, πῶς ἀπαγορεύει πολλὰς ἀποπολίεις καὶ ἀλλὰ τῶν τότε φανέντων ἑσπερίων σημειῶν ἐν τοῖς ἱματίοις τῶν ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀποπομένων.

Ὁ Δὲ βασιλεὺς εἰ καὶ χριστιανὸς ἐμίσει καὶ χαλεπῶς πρὸς αὐτὰς εἶχεν ἀλλ' ἐν ἰουδαίοις εὐνοεῖ ἢ καὶ πρῶτον καὶ πατριάρχαις ἢ ἀρχιερεῶσι αὐτῶν, καὶ αὐτὰ δὲ πρὸς πλείους ἐγράψεν, εὐχεσθε ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ τῆς αὐτῆς βασιλείας ἐποίησθε τὸ ἐπισημασμένον, ὡς εἰκάτω, ἐπαυθῶν ἡδὲ καὶ μηδένα ταύτην, ὡς εἰπεῖν, τὰ χριστιανῶν δόγματα, καὶ προσφῆταις καὶ πατριάρχαις αὐτοῖς χρωμένω ἀλλ' ὅτι μίσος ἀπὸ πρῶτον πρὸς αὐτὰς εἶχον οἱ ἰουδαῖοι καὶ τῆ πρὸς τὰς θεοσεβείας λυπεῖν ἐσπάρδαζεν οἱς ἀπὸ πρῶτον ἴσως ἢ καὶ πρὸς ἑλληνισμὸν καὶ δυτικὰς ἐτοιμώτερας αὐτὰς ἐπάγεσθε ὡς πρὸς ῥητὸν μόνον ἐπιδοχόμενος τὰς ἱερῶν βίβλων, καὶ πρὸς θεοσεβείαν ὡς οἱ χριστιανοὶ, καὶ αὐτῶν ἑβραίων οἱ σοφώτεροι ἴδοντες δὲ ταύτην ἔχον τὴν γνώμην, οἱς ἐπεχειρήσεν μετακαλεσάμενος γὰρ ἐδὲ ἀρχιερεῶν τὰ ἔθνη, πρὸς τὴν ἀνάγκην μυστικῶν νόμων, καὶ πατριῶν ἑθῶν ὑπομιμήσκων τῶν δὲ φησάντων, καλεσθέντων τῶν ἐν ἱεροσολύμοις ναῶν, μὴ θεμιτὸν, μὴ δὲ πάτριον εἶναι ἐκπεπρωκόσι τῆς μετροπόλεως, ἐτέρωθεν τὸ ποιεῖν, χρηματικὰ δὲ κοινὰ ἐκέλευσεν ἀνεγείραι τὸν ναὸν, καὶ τοῖς πρὸς τὸν ναὸν ἐπίσης θεοσεβεῖν, τὸν παλαιὸν τρόπον θύνας οἱ μὲν ἐν μὴ λαβόντες εἰς ναὸν, ὡς οὐκ ἐνεχάρι κατα τὰς ἱερῶν προσφησίας τὸ ποιεῖν, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἔργα εἶχοντο καὶ τὰς ἐπιστάμονας τῶν τεκτόνων ἀγείραντες, τὰς ὕλας παρεσκεύαζοντο, καὶ τὸν χώρον ἐκαθαίρουσιν ὡς αὐτὴ τὴν πρὸς τὸν ναὸν ἐπίσταται, ὡς καὶ τὰς αὐτῶν γυναῖκας τὸν χῶρον τοῖς κόλλοις ἐκφέρειν, δέξασθαι τε καὶ πάντα τὸν ἄλλον γυναικῶν κόσμον σμικροτέρω ἐτοιμῶς τῆ δαπάνῃ τὰ ἔργα πάντα δὲ ταῦτα ἀλλὰ δεύτερα ἢ ἔργα ποιεῖν, βασιλεῖ

Qualiter infensus Christianis, Iudeos templum Hierosolymis instaurare permisit: qui cum ingenti studio manum operi admovent, ignis erumpens multos consumpsit. Et de signis crucis que tunc in vestibus operantium apparuerunt.

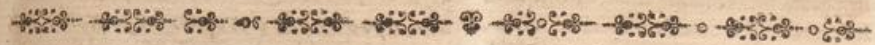
Imperator vero etfi Christianos oderat, & infenso erga illos animo erat, Iudeos tamen non mediocri benevolentia & humanitate prosequabatur. Quin etiam Patriarchis ac Principibus eorum, ipsique adeo plebi scripsit, ut pro se suoque imperio vota facerent. Id autem agebat, quantum equidem conjicio, non quod illorum probaret religionem. Eam enim matrem quodammodo Christianæ religionis esse norat, quippe quæ iisdem Prophetis ac Patriarchis utatur. Sed propterea quod Iudæi inexpiabili odio Christianos prosequerentur. Studebat præterea, ut Iudeos fovendo, Christianis quibus erat infensus, dolorem afferret. Ac fortasse eos ad Gentilium superstitionem & ad sacrificia promptius allicere sperabat, quippe qui sacros libros literaliter duntaxat sensu, non juxta arcanam speculationem, ut Christiani, & ex ipsis Hebræis sapientissimi quique, intelligerent. Atque hoc ejus fuisse consilium, conatus ipse patefecit. Nam cum Principes Gentis illius ad se evocasset, hortatus est eos, ut Moysis leges auscultarent, & patrios ritus in memoriam revocavit. Cumque illi respondissent, everso Hierosolymorum templo, nec fas sibi, nec morem majorum esse, ut metropoli suâ ejeti, alibi sacrificarent, Imperator datâ illis publicâ pecuniâ, jussit ut templum instaurarent, & majorum religionem observantes, juxta præscam consuetudinem sacrificarent. Igitur illi, haud quaquam animo reputantes istud omnino fieri non posse, sicuti sacris oraculis prædictum fuerat, sedulo opus aggressi sunt. Collectisque peritissimis fabris, materias parare & locum purgare cœperunt. Tanta porro animorum alacritate operi instabant, ut uxores quoque eorum rudera gremiis exportarent, & monilia ac reliquam omnem muliebrem ornatum ad sumptus operis ultro conferrent. Sed & Imperator

ipſe & reliqui Gentiles, omnesque adeo Judæi, cætera omnia huic operi postponebant. Nam Gentiles quidem, quamvis alioqui Judæis parum faverent, non minore tamen alacritate operi incubuerunt: quippe qui sperarent se posse perficere id quod conabantur, & Christi prædictiones falsi convincere. Judæis vero, & hoc ipsum cogitabant, & opportunum tempus instaurando templo nactus se esse arbitrabantur. Cum vero prioris structuræ reliquias demoliti essent, solumque effodissent ac repurgassent; postero die, quo primum fundamenta positiuri erant, terræ motus ingens contigisse dicitur: eoque motu lapides ex fundamentis exsiliisse: ex Judæis autem periisse, tum eos qui opus curabant, tum qui spectandi causâ confluerant. Nam & ædes templo proximæ, & publicæ porticus in quibus diversabantur, repente corruerunt. Et complures ibi deprehensi, partim illico interierunt: partim semivivi, manibus & cruribus mutilatis reperti sunt, aut aliis corporis partibus debilitati. Postquam terra movere desiit, ii qui incolumes supererant, opus denuo aggredi cœperunt. Quippe cum & Imperatoris præcepto ad id cogerentur, ita ut detrectare non possent, & ipsis id esset gratissimum. Homines enim in rebus quæ ipsis voluptati sunt, plerumque ad id quod noxium est vergunt, idque unum utile fore existimant, quod perficere cupiunt. Et hujusmodi errore præventi, nec quid utile sit prospicere possunt, nec experimentis malorum admoniti resipiscunt. Quod quidem Judæis quoque ea tempestate accidisse existimo. Nam cum prior repulsa satis perspicue ostendisset, Deum conatibus ipsorum insensum esse, rursus tamen idem frustra aggrediuntur. Simul autem ac denuo manum operi admovissent, ignis subito ex fundamentis templi erumpens, multos consumpsisse dicitur. Atque id ab omnibus uno consensu & refertur & creditur, nec ab ullo in dubium revocatur: nisi quod alii quidem narrant, cum Judæi in templum violenter irrumpere vellent, flammam ipsis occurrentem, id quod diximus præstitisse: alii vero, tunc cum humum egerere atque exportare cœpissent, Verum sive hoc quispiam, sive illud prius

καὶ τοῖς ἄλλοις ἔλλησι, καὶ πᾶσι ἰουδαίοις οἱ μὲν γὰρ ἔτε ἰουδαίους ἐνοεῖτες, ἐπισημνεν αὐτοῖς τῆς ἀσπιδῆς, ὑπολαβόντες δυνάσται καθρῆν τὸ ἐγχείρημα, καὶ ψυδρεῖς ἀπελέγξαι τὰ χεῖρ᾽ εἰς τὰς ἀσπίδας: οἱ δὲ, ἅμα τὲτο διανοῶντο, καὶ καιρῶν ἔχεν ὥστε ἀναστῆσαι τὸ ἱερὸν ἐπιθεῖν δὲ τῆς ἀσπιδῆς οἰκοδομίας τὰ λείψανα καθείλον, ἀνέσκαψαν, καὶ τὸ ἔδαφος ἐξέκαθθησαν, λέγεται τῆς Ἰερουσαλὴμ πρῶτον θεμέλιον ἤμελλον ὑποσθῆναι, σεισμὸν γινώσκει μέγαν ὑπὸ δὲ κλίματις γῆς ἐκ βάθρων ἀναδοθῆναι ὅτι ἰουδαίων δὲ διπολέσθαι οἱ τὸ ἔργον ἐπεσπιδουον, καὶ Ἰπὶ θεῶν τῆς παρεγγύου τε γὰρ πλησίον τῶ ἱερῷ οἰκίαι τε καὶ δημοσῖαι σοαὶ ἐν αἷς κατέλυον, ἀπρόσκατερρύθησαν καὶ οἱ πλείους ἐγκατακλιθέντες, οἱ μὲν αὖτὰ ἀπώλοντο οἱ δὲ, κληθέντες εὐρέτησαν, καὶ πεπηρωμένοι ἠτοχέρας ἢ τὰ σκέλη ἄλλοι δὲ, ἀπὸ ἄλλων μέρων τῶ σώματος ἐδυσύχησαν ὡς δὲ σὺν ἐληξεν ὁ θεὸς, αὐτῶν ἐπερωτῶν τὸ ἔργον ἀπειλοφθέντες, οἳα γὰρ ἀσπιδῆτες τυγγονοντο διὰ τὸ τῆ βασιλείας ἀσπιδῆτος, καὶ αὐτοῖς κτὲν ὄντι φιλεῖ γὰρ πᾶσι ἀνθρωπίνῃ φύσει ἐν τοῖς καθ' ἡδούλω περὶ τὸ ἀσύμφορον ῥέπειν, καὶ τῆτο μόνον σπουσεν οἰεῖσθαι ὁ καθρῆν βέλεται ἀποχρῆσ τε ὑπὸ τῆς ἐπιθεῖν ἀπάτης κεκατηρημένον, ἐπερομηθεῖα τιμὴ τὸ συμφέρον ἰδὲν διναίαι, ἔτε πείρα κινδύων ἀσπιδῆτος περὶ τὸ δέον ἀνανηθεῖ ὅποιον καὶ τοῖς ἰουδαίοις τότε συμβεβηκέναι ἡγεῖμαι ἰκανῶν ὄντι δὲ ἀσπιδῆτος ὡς χαλεπαίνει τὸ θεῖον ὄντι πγνωμένον, πάλιν ἀνήνυσα ἐσπιδῆτος λόγος ἐν ἅμα τὲ τὸ δεύτερον ἐνεχέριεν τὰ ἔργα καὶ πῶς ἐξαιφνης ἐκ τῆς θεμελίον ἐπὶ ἀνέθορε, καὶ πολλὰς ἀνήλωσε καὶ τῆτο ἀσπιδῆτος πάντων ἀδελῶς λέγεται τε ἡ πιστεύεται, καὶ παρ' ἐδενὸς ἀμφιβάλλει πλὴν ὅτι μὴν φασιν, ὅτι βιαζομένης αὐτῆς εἰς τὸ ἱερὸν ἀπηνήσασα, τὸ ἱερὸν μένον εἰργάσατο οἱ δὲ, ἅμα ἤρξαντο τὸ γὰρ ἐκφορεῖν ἀλλ' εἴτε τῆς τῆς, εἴτε τὸ ἀσπιδῆτος

δέξατο, ἐκότερον εἰς θαύμα πᾶσα πληθύνον·
 ἐπιτέτω ἢ καὶ ἄλλο ξυμπέχθη, τὸ πρότερον
 σαφέστερον τε καὶ πᾶσα δόξοτερον· αὐτομά-
 τως γὰρ πάντων ἡ ἐδῆς τῶ σημεῖον ἔσται κα-
 λησιμάνθη καὶ τρέπον πᾶσα ἀστροσι πεποι-
 κλημένα τὰ ἐδῆματα εἶχον, ὡς διὰ ἰσχυρ-
 κῆς πεινοίας καλεσιγμένα· ἐκ τέταρτον, τοῖς
 μὴ αὐτῆκα ἐκείθη Θεὸν εἶναι τὸν Χριστὸν, καὶ
 μὴ ἀρεσθῆναι τῆ ἀναπεύσει ἔνασ· οἱ δὲ, ὅσα
 εἰς μακρὰν πρὸς ἐθέντο τῆ ἐκκλησία καὶ ἐμνή-
 σταν, ἔσθῃμοι καὶ ἱκεσίαις ἕως τῶν τε-
 λημένων αὐτοῖς, τὸν Χριστὸν ἰλάσκοντο
 ταῦτα ὅτω πῶσα ἐκαταφαίνε, πῶσα ὄσαν
 οἱ πᾶσα τῶν θεασαμένων ἀκηκοότες ἐτι τῶ
 θεῷ πεινοῖες· πῶσα ὄσαν ἢ καὶ ἰεραῖοι καὶ
 ἑλλῆες, ἡμίελες τὸ ἔργον καταλιπόιες·
 μάλλον ἢ, ἐδῆ ἀρξασθῆ ἔργα δυνηθείες.

A admiserit, utrumque parem meretur ad-
 mirationem. Post hæc vero aliud mi-
 raculum accidit, priore illo majus atque
 evidentius. Repente enim omnium ve-
 stes crucis signo insignitæ sunt: & indu-
 menta stellis quibusdam distincta habe-
 re cœperunt, quasi textoris acu artificio-
 se depicta. Eare factum est, ut alii qui-
 dem confestim judicarent Christum De-
 um esse, templique instaurationem ei
 displicere. Alii vero haud multo post
 Ecclesiæ sese adjunxerunt, & suscepto
 baptismo, hymnis ac supplicationibus
 pro iis quæ tentare præsumperant,
 Christum placarunt. Quod si cuipiam
 hæc incredibilia videbuntur, fidem ei
 faciant ij qui ea auditione acceperunt ab
 hominibus qui res ipsi viderant, & qui
 etiamnum superstites sunt. Sed & Judæi
 ipsi ac Gentiles fidem faciant, qui opus
 imperfectum dimiserunt, aut ut verius
 dicam, ne inchoare quidem potue-
 runt.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ
 ΕΡΜΕΙΟΥ
 ΣΩΖΟΜΕΝΟΥ
 ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
 ΤΟΜΟΣ 5.

EJUSDEM
 HERMIÆ
 SOZOMENI
 ECCLESIASTICÆ
 HISTORIÆ
 LIBER VI

Κεφ. α΄.

CAPUT PRIMUM.

Περὶ τῆς εἰς Περσίαν ἐκστρατείας Ἰουλιανῆ, καὶ ὡς ἀπέθανεν, καὶ κακῶς
 ἐβίβηκε πρὸς ψυχὴν· καὶ ὡς ἀπέθανεν Ἰουλιανὸς ἔγραψε πρὸς
 ἀνελότιον αὐτόν.

De Juliani expeditione Persica: & quomo-
 do superatus, miserabili morte interiit. Et
 quam Libanius de ejus interfectio-
 re scripserit.

Ὅσα μὲν δὲ ἐν τῇ ἰουλιανῆ βασιλείᾳ ἄ-
 συγκυρησάμεναι ἐκκλησίαις ἐγένον, ἐν
 τοῖς προῶθεν δεδήλωται· ἅμα δὲ καὶ δευτε-
 ροῦ δόξαν αὐτῶ ἐπὶ στρατευσάμενος, ἐν
 ταῦτα διεέη τὸν εὐφρατίω ποταμὸν πᾶσα
 φραμῶν τε τὴν ἐδέσαν, διὰ μισθῶ ἰσως τῶν
 οὐκ ἐκείνων, ἐπεὶ δευτεροῦ πανδημεὶ χρεῖσα-
 ῖν ἐν ἔλαχεν ἡ πόλις, ἤκεν εἰς κάρρας·
 εἶθα δὲ διὸς ἱερὸν εὐρών, ἐθύσε καὶ ἠύξατο.

Uacunque igitur Juliano Impē-
 rium regente Ecclesiis accidisse
 comperi, in superiore libro commemo-
 rata sunt. Ineunte autem Vere, cum
 Persas bello aggredi decrevisset, Eu-
 phratem celeriter trajecit. Et præ-
 tergressus Edessam, propter odium
 forsitan incolarum, quippe ea civitas
 jam inde ab initio univēsa Christi fidem
 susceperat, Carras venit. Ubi cum Jo-
 vis fanum reperisset, hostias immolavit,
 LIII